

Europaudvalget

FOLKETINGET

FORELØBIGT REFERAT

AF 38. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 15. maj 2009
Tidspunkt: Kl. 11.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Svend Auken (S) formand, Henrik Høegh (V) næstformand, Pia Adelsteen (DF), Helle Sjelle (KF), Bendt Bendtsen (KF), Yildiz Akdogan (S), Jeppe Kofod (S), Hanne Agersnap (SF)

Desuden deltog: Udenrigsminister Per Stig Møller og udviklingsminister Ulla Tørnæs

Punkt 2. Rådsmøde nr. 2942+2943 (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 18.-19. maj 2009

Dagsordenspunkterne 1, 3-16 hører under Udenrigsministeriets ressort.

Dagsordenspunkt 2 henhører under Udenrigsministeriets og Forsvarsministeriets ressort.

Dagsordenspunkterne 1-6 og 14-16 blev forelagt af udenrigsministeren.

Dagsordenspunkterne 7-13 blev forelagt af udviklingsministeren.

1. Forberedelse af Det Europæiske Råds møde den 18.-19. juni 2009

– *Annoteret dagsorden*

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Det Europæiske Råd 18-19/06-09 – bilag 1

Udenrigsministeren: Det tjekkiske formandskab vil på mandagens rådsmøde præsentere sit udkast til kommenteret dagsorden for Det Europæiske Råd i Bruxelles den 18.-19. juni.

Fra dansk side hilser vi udkastet velkomment. Formandskabet har signaleret, at man bestræber sig på et begrænset antal emner og korte, fokuserede konklusioner. Det støtter vi fra dansk side.

Topmødets hovedemne vil være den finansielle og økonomiske krise. Drøftelserne ventes denne gang primært at gøre status på de fremskridt, der er gjort vedrørende finansiell stabilitet, bl.a. på baggrund af den såkaldte Larosièrerapports anbefalinger om europæisk tilsyn og regulering. Den har vi jo talt om her.

Vi vil også følge op på det sociale topmøde i Prag den 7. maj og gøre status for G20-processen.

Klima er det andet hovedemne, og fra dansk side hilser vi det velkomment, at formandskabet lægger op til en drøftelse af klima. Det har vi selvfølgelig presset på for fra dansk side. På topmødet vil vi fortsætte forberedelsen af COP15 og følge op på beslutningen fra forårstopmødet om en køreplan, som skal sikre, at EU i god tid inden klimakonferencen får truffet de nødvendige beslutninger vedrø-

rende finansieringsmodeller og –bidrag. Men de vil nok først ligge til det svenske formandskab.

Nok et væsentligt emne på Det Europæiske Råd bliver de institutionelle spørgsmål, hvor spørgsmålet om Irland og Lissabontraktaten er i centrum. Endvidere forventes det i opfølgning på beslutningen fra Det Europæiske Råd i december, at Det Europæiske Råd vil tage stilling til udpegelsen af den kommende Kommissionsformand. Ved junimødet har vi haft valget til Europa-Parlamentet.

Som vanligt vender vi tilbage til forberedelsen af topmødet forud for næste udenrigsministerrådsmøde den 15. juni. I vil jo også have et møde med statsministeren inden topmødet.

Svend Auken betegnede det som dybt utilfredsstillende, at en af de store blokeringer for, at der kan komme et resultat af klimakonferencen i København til december, er, at EU ikke har truffet nogen beslutning om fordelingen af de flere penge til udviklingslandene. Vores klima- og energiminister kæmpede for, at det skete allerede i marts, og den daværende statsminister sagde, at det ville ske i juni, men nu ser det ud til, at det først sker i oktober. Hvis det bliver et substanspunkt på mødet, håbede Svend Auken, at udenrigsministeren ville understøtte klima- og energiministerens bestræbelser og pointere, at det er vigtigt, at vi får en hurtig melding fra EU. I den forbindelse er det ærgerligt, at der er tale om en embedsmandsregering i Tjekkiet.

Udenrigsministeren havde ligesom Svend Auken helst set, at man i EU havde klaret den interne økonomiske fordeling nu, men Kommissionen vil ikke komme med noget forslag. På det kommende rådsmøde vil man drøfte den procedure, der skal anvendes, og så bliver det det svenske formandskab, som skal køre sagen videre. Vi har i Coreper givet udtryk for, at vi ønskede, at der sker noget hurtigst muligt.

2. Den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP)

– Politisk drøftelse/Rådskonklusioner

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 139, side 513 (senest behandlet i EUU 5/12-08)

EUU alm. del (08) – bilag 79, side 208 (behandlet i EUU 7/11-08)

EUU alm. del (072) – bilag 459, side 1272 (behandlet i EUU 12/9-08)

Udenrigsministeren: Dagsordenens punkt 2 vedrører både en fælles drøftelse mellem udenrigsministrene og forsvarsministrene og en separat drøftelse mellem forsvarsministrene.

I forbindelse med den fælles drøftelse mellem udenrigsministrene og forsvarsministrene af udviklingen af ESDP ventes fokus at være på de to konkrete missioner i henholdsvis Bosnien-Herzegovina og pirateribekæmpelse ud for Somalias kyst.

I Bosnien-Herzegovina vil det internationale fredsimpoveringsråd på et møde i slutningen af juni drøfte, om Bosnien-Herzegovina opfylder betingelserne for lukning af FN's høje repræsentants kontor, OHR. Det ligger klart, at EU vil skulle overtage et større ansvar for udviklingen af Bosnien-Herzegovina, når den høje repræsentants kontor lukkes. Det er den almindelige opfattelse, at EU's militære operation, Althea, har løst sin opgave i Bosnien-Herzegovina, og at en tilpasning af operationen bør kobles på nedlukningen af den høje repræsentants kontor. Danmark deltager som følge af forsvarsforbeholdet ikke i Operation Althea.

Jeg vil nu forelægge den forsvarsrelaterede del af dagsordenen.

På vegne af forsvarsministeren skal jeg beklage, at han desværre ikke havde mulighed for at deltage i denne orientering. I det omfang udvalget ønsker yderligere oplysninger, vil han naturligvis altid være klar til at besvare jeres skriftlige spørgsmål.

Forsvarsministeren er desværre også forhindret i at deltage i selve mødet på mandag på grund af igangværende forhandlinger om det kommende forsvarsforlig. Men jeg skal nok være der.

På rådsmødet den 18. maj vil forsvarsministrene drøfte militære operationer, udviklingen af militære kapaciteter samt EU's militære samarbejde med NATO, FN og AU. Der vil på mødet blive vedtaget konklusioner om såvel operationerne som kapacitetsudviklingen og partnerskaberne.

Jeg har allerede været inde på den fælles drøftelse mellem forsvars- og udenrigsministrene, hvor fokus som sagt vil være på Operation Althea i Bosnien og EUNAVFOR Atalanta ud for Somalia.

Forsvarsministrene vil herudover drøfte Operation EUFOR Tchad, som blev overdraget til FN den 15. marts i år. De sidste styrker fra EUFOR Tchad forventes at forlade landet inden den 31. maj.

Der er generelt stor tilfredshed med operationens forløb i Tchad. Man har ydet beskyttelse til flygtninge og internt fordrevne og samtidig gjort det muligt for andre internationale organisationer og NGO'er at operere i området. Endvidere var det fra starten meningen, at EU's operation skulle bane vejen for FN, og det er også lykkedes.

Inden selve forsvarsministermødet vil der – uden dansk deltagelse – blive afholdt styrelsesrådsmøde i Forsvarsagenturet. På selve forsvarsministermødet vil der blive givet en status for Forsvarsagenturets aktiviteter og projekter, ligesom forsvarsministrene vil drøfte udviklingen af militære kapaciteter. Danmark vil ikke tage del i disse drøftelser.

Disse projekter fokuserer på at afhjælpe nogle af de kritiske mangler, som landene i fællesskab har defineret i EU's kapacitetsudviklingsplan. Det drejer sig bl.a. om, hvorledes man kan afhjælpe manglen på helikoptere, og om, hvordan man bedre kan sikre styrker mod vejsidebomber.

På mødet vil man også drøfte samarbejdet med EU's strategiske partnere – med særlig fokus på NATO.

Drøftelserne vil bl.a. omhandle, hvorledes man kan forbedre koordinationen og samarbejdet i fælles operationsområder, dvs. ud for Somalias kyst, i Kosovo og i Afghanistan. Forsvarsministrene forventes også at drøfte mulighederne for en større grad af harmonisering af EU's og NATO's processer for forsvarsplanlægning og kapacitetsudvikling.

Punkt 5. Georgien

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 2942+2943 – bilag 1 (samlenotat side 11)

Udenrigsministeren: Der ventes en drøftelse af status for opfølgningen af EU's beslutning om at styrke samarbejdet med Georgien. Det gælder blandt andet med hensyn til frihandel og visumlempelse, hvor det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 1. september besluttede, at Georgien skulle tilbydes tættere forbindelser. Visumområdet er formentlig det område, hvor EU og Georgien først vil kunne indgå en aftale – forhåbentlig allerede i år. Frihandelsaftalen vil det formentlig tage 2-3 år at få på plads.

Om situationen i øvrigt kan det konstateres, at forholdet mellem Georgien og Rusland overordnet set stadig er spændt. Der er løbende episoder langs de facto grænserne, også med dræbte. Men større sammenstød er blevet undgået. Den georgiske udenrigsminister sagde til mig, da han besøgte Danmark den 21. april, at han ikke frygtede, at et russisk militært angreb på Georgien var på vej. Men selvfølgelig er det bekymrende, at de har sat soldater ind i områder, som grænser op til Georgien, hvor de ikke skulle være.

Det har været sparsomt med fremskridt i de samtaler i Genève, der udgør den politiske ramme for opfølgningen på augustkonflikten. Men der kommet et femte møde den 18.-19. maj, altså samtidig med rådsmødet. Drøftelserne om forlængelser af mandaterne for FN's og OSCE's observatørmissioner i Georgien pågår, men har vist sig vanskelige. Mandaterne løber begge frem til udgangen af juni måned. EU's observatørmission har mandat frem til september, men her er en forlængelse af mandatet en ren intern EU-sag. Fra dansk side vil vi arbejde for en forlængelse af EU's observatørmission, når vi kommer så langt.